

EUROREGION SILESIA

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Bulletin Euroregionu Silesia

Červen 2019 · Číslo 16

Zprávy z Euroregionu Silesia

Nové vedení Euroregionu Silesia

Dne 27. března 2019 se v Opavě uskutečnilo XXII. zasedání Prezidia Euroregionu Silesia, nejvyššího společného orgánu. Na tomto zasedání byla do funkce předsedkyně Euroregionu Silesia na období jednoho roku zvolena paní Izabela Kalinowska, náměstkyně primátora Města Wodzisław Śląski, a do funkce místopředsedy pan Tomáš Navrátil, primátor Statutárního města Opava. V čele národních částí euroregionu nově stojí pan Tomáš Navrátil a pan Grzegorz Gryt, starosta Gminy Lyski.

„Silesianka“ na startu

Na zasedání Monitorovacího výboru programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko, které se konalo ve dnech 11. – 12. března 2019 v Brenne, byl schválen k financování projekt Euroregionu Silesia s názvem „Silesianka – Stezka rozhleden a vyhlídkových míst v Euroregionu Silesia“. Schválená výše dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj činí 850 947,40 EUR. V rámci projektu vzniknou tři nové rozhledny, které se společně s dalšími téměř třiceti rozhlednami a vyhlídkovými místy na české a polské straně Euroregionu Silesia propojí v nový přeshraniční turistický produkt. Realizace projektu bude zahájena v říjnu 2019 a potrvá do září 2021.

Poslední rok projektu READY TO HELP

Rok 2019 je posledním rokem realizace projektu „READY TO HELP – systém společné ochrany hraničních obcí v Euroregionu Silesia“, který pod vedením Euroregionu Silesia od října 2017 realizuje devět příhraničních obcí a gmin. V průběhu loňského roku se uskutečnilo úvodní setkání všech partnerů a všech 22 českých a polských jednotek dobrovolných hasičů zapojených do projektu, byly pořízeny tři z plánovaných čtyř požárních vozidel a další technické vybavení pro jednotlivé jednotky, proběhla dvě mezinárodní taktická cvičení a dva turnusy víkendového soustředění v Ústřední hasičské škole v Jánských Koupelích. Dne 18. května t.r. se uskutečnilo v pořadí třetí mezinárodní taktické cvičení, poslední se uskuteční v září t.r. V letošním roce ještě zbývá pořídit poslední z požárních vozidel, dokončit analýzu systému společné ochrany hraničních obcí v Euroregionu Silesia a zpracování stručného a srozumitelného manuálu společné ochrany jako pomůcky pro jednotky dobrovolných hasičů při provádění zásahu na druhé straně hranice.

Projekt bude ukončen závěrečným setkáním v listopadu 2019, na kterém budou mj. projednány společné aktivity v době udržitelnosti projektu do roku 2025.

Aktualizace a implementace dokumentu „Strategie rozvoje Euroregionu Silesia na období 2014-2020“

Do konce června 2019 bude dokončena aktualizace společného strategického dokumentu Euroregionu Silesia zpracovaného v letech 2013-2014. Na jeho aktualizaci se podílí pracovníci obou částí Euroregionu Silesia, členové společné pracovní skupiny pro implementaci Strategie a externí konzultanti z obou stran hranice. V průběhu loňského a letošního roku byly zároveň realizovány různé aktivity vedoucí k naplňování vybraných opatření tohoto strategického dokumentu.

Dne 14. května 2019 se v Odřích uskutečnilo tematické setkání s názvem „Řeka Odra v přeshraničních projektech jako inspirace“, jehož cílem bylo představit na příkladu řeky Odry různorodé přeshraniční projekty, které spojí společné téma, a inspirovat k dalším přeshraničním projektům s jinými zajímavými tématy.

Fond mikroprojektů v Euroregionu Silesia vstoupil do druhé etapy

Rokem 2019 byla zahájena druhá etapa Fondu mikroprojektů v Euroregionu Silesia v rámci programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko, která potrvá do června 2023. Podrobné informace o první etapě včetně přehledu finančních prostředků, které jsou pro druhou etapu žadatelům k dispozici, najdete na straně 4-5 tohoto zpravodaje. Nejbližší termín pro předložení žádosti o dotaci je do 3. září 2019. Předběžné termíny předkládání žádostí v roce 2020, které však ještě podléhají schválení Euroregionálním řídicím výborem, jsou 3. března 2020 a 7. září 2020. Schválené termíny a další informace najdete na www.euroregion-silesia.cz a www.euroregion-silesia.pl.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

CO NÁS ČEKÁ V ČERVNU 2019

- **6. – 7. června, Cieszyn:** XXV. zasedání Česko-polské mezivládní komise pro přeshraniční spolupráci
- **9. – 11. června, Slezské vojvodství a Moravskoslezský kraj:** společná cyklojízda česko-polským pohraničím v rámci programu INTERREG V-A ČR – Polsko
- **13. června, Racibórz:** 7. zasedání Euroregionálního řídicího výboru Euroregionu Silesia
- **15. června, Praha:** „Polský den – Otevřená zahrada velvyslanectví“ – prezentace euroregionů česko-polského příhraničí v zahradách Velvyslanectví Polské republiky v Praze
- **17. – 19. června:** study tour po Slezském vojvodství v rámci vlajkového projektu „Společné dědictví“
- **24. června:** závěrečné setkání v rámci projektu „Aktualizace a implementace Strategie rozvoje Euroregionu Silesia na období 2014-2020“

Bulletin Euroregionu Silesia – č. 16/červen 2019

Vydavatel: Euroregion Silesia – CZ, Horní náměstí 69, 746 01 Opava, Česká republika

Redakce: Jana Novotná Galuszková, Iwona Paprotny, Daria Kardaczyńska, Leonard Fulnecek

Adresa redakce: Horní náměstí 69, 746 01 Opava, Česká republika, tel.: +420 553756220,
e-mail: euroregion.silesia@opava-city.cz, www.euroregion-silesia.cz

Fotografie: archiv Euroregionu Silesia, členů a konečných uživatelů, archiv Euroregionu Glacensis, archiv VŠB-Technické univerzity Ostrava, foto na titulní straně: jedna z budov Slezské univerzity v Opavě

Překlady: Karina Kurková

Nakladatel: Mario Boubeniček, Ratibořská 1145/30, 747 05 Opava, Česká republika

Grafická úprava: Pavel Bárta

Tisk: Tiskárna Grafico s.r.o., Opava

Náklad: 1000 ks

Evidenční číslo MK ČR E 21341, ISSN 2084-0020

Bezplatný výtisk

Co by bylo, kdyby...

Když jsem tak seděla na naší konferenci u příležitosti 20. výročí Euroregionu Silesia vedle Jany (mé kamarádky z českého sekretariátu) a za řečnickým pultem stál jeden ze zakladatelů našeho euroregionu, tak jsem se tak oddala myšlenkám ... Co by bylo, kdybych se nerozhodla změnit zaměstnání, tím myslím odejít z banky a začít pracovat v neziskové organizaci? Později, když jsem ke konci konference zjistila, že jsem ji po celou dobu moderovala v Janině saku, protože v tom stresu jsem někde zašantročila to své, zapřemýšlela jsem o tom znovu. Na druhý den, když už velké emoce z našeho výročí odezněly, mě ta myšlenka přepadla znova. Co já tu vlastně dělám? Co by bylo, kdyby...? Pracovala bych pořád v bance a „plnila plány“? Nebo bych snad byla účetní a pracovala v nějaké firmě? Jak se to stalo, že jsem se z banky ocitla v instituci, kde nezáleží na zisku, i když vlastně trochu ano, protože z něčeho se žít musí? Jak rychle uteklo těch posledních několik let! A hned se mi začaly vybavovat všechny naše schůzky, konference, výbory, školení a workshopy. Všichni úžasní lidé, které jsem potkala a poznala. Všechny projekty, celá přeshraniční spolupráce a to, oč v ní vlastně běží. Asi každý tomu rozumí svým vlastním způsobem, ale důležité je chtít spolupracovat. Chtít něco dělat společně, byť to někdy není snadné, a to i na naší polsko-české hranici (i když kolegyně z polsko-německé či polsko-běloruské hranice nám vždy opakují, že „Vy to s těmi Čechy máte parádní!“). Vždy mi dělá největší radost, když nějaký projekt končí a vidím, že přinesl něco nového a že jeho realizátoři již plánují další projekty. Že mohu jet na nějaké místo a odpočinit si v místě realizace nějakého z našich projektů. Že se někomu chtělo to vymyslet, napsat, zrealizovat... a vyúčtovat ☺. Že to, co jako Euroregion Silesia děláme, má nějaký smysl. A když se pak nahromadí úkoly a mě přepad-

ne pocit, že to není možné zvládnout, že nás honí termíny, že všichni chtějí všechno hned a já asi od toho všeho uteču, tak pak si vždy vzpomenu na mail od jednoho z našich příjemců: „...rád bych Vám sdělil několik informací k zítřejší cestě... Prosím, abyste se vhodně oblékla, to znamená doporučuji si vzít buď kraťasy nebo kalhoty, ale aby bylo možné nohavice vyhrnout. V neděli byla hladina řeky po kolena. A samozřejmě nějaké boty, v kterých bude možné přebrodit řeku. Bohužel počasí je takové, jaké je, takže všude je bláto ... Pokud byste měla nějaké dotazy, volejte...“.

Tehdy jsem pochopila, že to nebude „typický“ monitoring ☺! Zavolala jsem a zeptala se, kde to vlastně bude, vždyť je to přeci dětský tábor, sice pod stany, ale nevěděla jsem, že to bude nějaký *survival* ... Pán mi to stručně vysvětlil a pak řekl, že mi to popíše a pošle mailem, protože mohu na něco zapomenout nebo poplést (samozřejmě, blondýna ☺) ...

A pak jsem dostala tento mail jako podrobný návod jak se dostat na místo monitoringu v rámci Fondu mikroprojektů: „*Jedte z Vítkova směrem na Odry. Po několika kilometrech uvidíte ceduli s názvem... , která Vás povede doprava. Pak bude po levé straně hospoda. Hned za ní odbočte doleva. Po necelém kilometru bude poutní místo s poměrně velkým parkovištěm a restaurací, vše je po levé straně silnice. Pak jedte přes můstek a za ním doprava kolem tábořiště ... Asi po 500 metrech bude rozcestí. Zde je vhodné už auto nechat, protože další cesta vede na kopec a je tam značka „Zákaz vjezdu“. Pěšky půjdete asi 2 km až do lesa. Cesta tu začne stoupat, ale odbočte doprava na lesní stezku. Pokud budete po pravé straně slyšet šum řeky Odry, určitě je to ta správná stezka. Pokračujte dál lesem asi 400 m, až dojdete k „brodu“ přes řeku. Na druhé straně řeky půjdete přibližně 100 m a pak byste měli vidět lesní mýtinu se stany... a taky vlajky EU, Polska a ČR. To bude znamenat, že jste na místě.“*

Copak to není úžasný, podrobný popis místa realizace projektové aktivity? Je to příklad zejména pro ty, kteří nám píšou jednu větu a doufají, že to nestihneme včas, ale my to vždy zvládneme ☺. Tento popis také ukazuje, jak vážně naši příjemci přistupují k otázce mikroprojektů, jak se za ty roky naučili, že Fond mikroprojektů je vážná věc. Ale možná přišel čas jim trochu polevit... Možná další programové období přinese očekávaná zjednodušení, o nichž zatím jen slyšíme.

Vždy, když si vzpomenu na tento mail, mám úsměv na tváři, ale náladu nám pokaždé zlepší i několik dalších zajímavých, skutečných anekdot zapsaných v „tajném“ zápisníku naší účetní. Kromě toho mi každým rokem moje kamarádka Jana z českého sekretariátu opakuje: „*Dario, v příštím roce toho bude míň, uvidíš, zklidní se to, bude mít více času na koncepční práci*“. A tak už čekám těch „náct“ let a nemohu se dočkat. Ale asi bude lepší, když se to nenaplní. Je lepší mít hodně práce, nápadů a úkolů, protože pak člověk ví, že žije ;-). A když má ještě kolem sebe fajn lidi, takové, jako jsou naši zaměstnanci v polském a českém sekretariátu, a taky podporu v členských obcích, tak pak musíme zabojet jen o více peněz z evropských fondů a zbytek se už nějak udělá.

Ted' už vím, co by bylo, kdybych zůstala v bance ... Nudila bych se ☺!

Autorka fejetonu **Daria Kardaczyńska** pracuje od roku 2007 ve funkci ředitelky polského sekretariátu Euroregionu Silesia.

Zhodnocení první etapy Fondu mikroprojektů

2014-2020 v Euroregionu Silesia

Ke dni 31. prosince 2018 byla ukončena první etapa Fondu mikroprojektů v jednotlivých euroregionech v rámci programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko. Alokace pro Fond mikroprojektů, která činí 20 % finančních prostředků programu, tj. 45 244 343 EUR celkem na celé programové období, byla rozdělena na alokace pro území jednotlivých euroregionů – Správců Fondu a dvě etapy. V první etapě byly pro každý Fond mikroprojektů, tj. pro každý euroregion k dispozici ¾ vyčleněné alokace a zbyvající ¼, nazývaná výkonnostní rezerva, bude uvolněna po vyhodnocení splnění předem stanovených podmínek za první etapu. Do konce první etapy každý euroregion musel uzavřít smlouvy o financování mikroprojektů v minimální výši 35 % své alokace, přičemž minimálně 10 % finančních prostředků muselo být schváleno na mikroprojekty s Vedoucím partnerem (typ A) a minimálně 5 % musely tvořit smlouvy s novými žadateli, kteří nerealizovali mikroprojekty v předchozím programovém období. Poslední podmínka se týkala indikátorů výstupů, které musely být v jednotlivých prioritních osách splněny v minimální výši 15 % ze stanoveného počtu.

Jak je patrné z uvedené tabulky, Euroregion Silesia splnil podmínku nasmlouvaných mikroprojektů ve výši 58,29 %, z toho 24,64 % byla hodnota prostředků schválených na mikroprojekty s Vedoucím partnerem a 17,97 % na mikroprojekty nových žadatelů. Mezi novými žadateli z české strany byla např. Fakultní nemocnice v Ostravě, Biskupství ostravsko-opavské, Trojhalí Karolina, Slezský aeroklub Zábřeh či Základní škola pro tělesně postižené v Opavě. Na polské straně nově o dotaci z Fondu mikroprojektů požádala např. Slezská polytechnika pro Centrum vzdělávání inženýrů z Rybníka, Powiat Wodzislawski pro Integrovanou ekonomickou školu Oskara Langego ve Wodzisławiu, Sdružení „Otevřené srdce dětem“ či Římskokatolická farnost z Głubczyc. Také indikátory výstupů, kterých je pro Fond mikroprojektů v Euroregionu Silesia celkem 5, byly v požadované výši splněny.

Stav čerpání prostředků Fondu mikroprojektů 2014-2020 v Euroregionu Silesia k 31. 12. 2018

Prioritní osa	Název prioritní osy	Alokace v %		Alokace z EFRR v EUR*	Vyčerpáno	
					v EUR	v %
2.	Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti	30 %	CZ	674 160	481 481,28	71,42 %
			PL	1 168 485	504 872,93	43,21 %
			celkem	1 824 645	986 354,21	53,53 %
3.	Vzdělání a kvalifikace	5 %	CZ	112 360	23 360,85	20,79 %
			PL	194 748	31 063,99	15,95 %
			celkem	307 108	54 424,84	17,72 %
4.	Spolupráce institucí a komunit	65 %	CZ	1 460 681	963 059,27	65,93 %
			PL	2 531 717	1 576 554,44	62,27 %
			celkem	3 992 398	2 539 613,71	63,61 %
Celkem za Fond mikroprojektů v ER Silesia		100 %		6 142 151	3 580 392,76	58,29 %

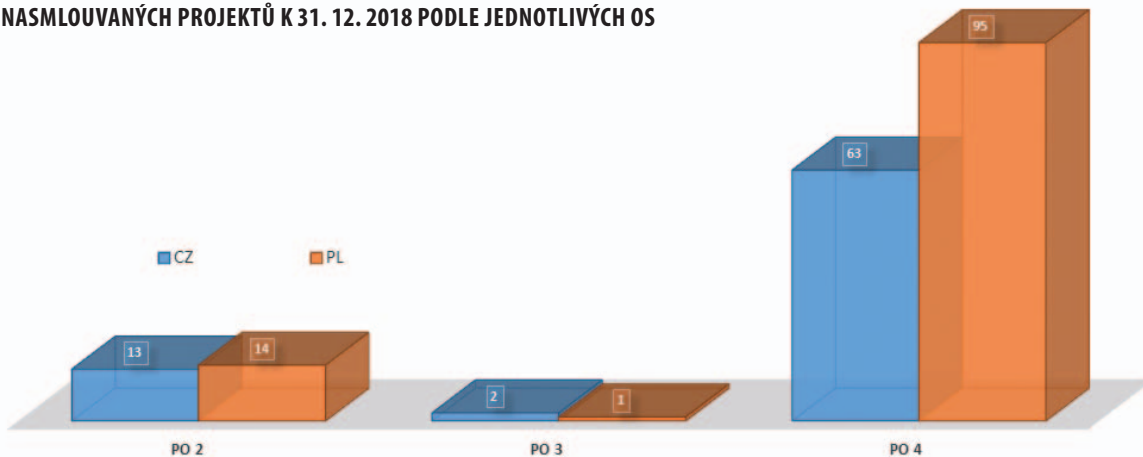
*Tabulka uvádí finanční prostředky v celé výši, t.z. včetně výkonnostní rezervy, avšak neuvádí finanční prostředky určené na administraci Fondu.

Ke dni 31. prosince 2018 bylo ve Fondu mikroprojektů v Euroregionu Silesia prostřednictvím systému MS2014+ zaregistrováno 228 projektových žádostí českých a polských žadatelů. Z celkového počtu zaregistrovaných žádostí bylo vyřazeno 20 žádostí, které neprošly kontrolou přijatelnosti. V průběhu 6 zasedání a 4 oběžných proce-

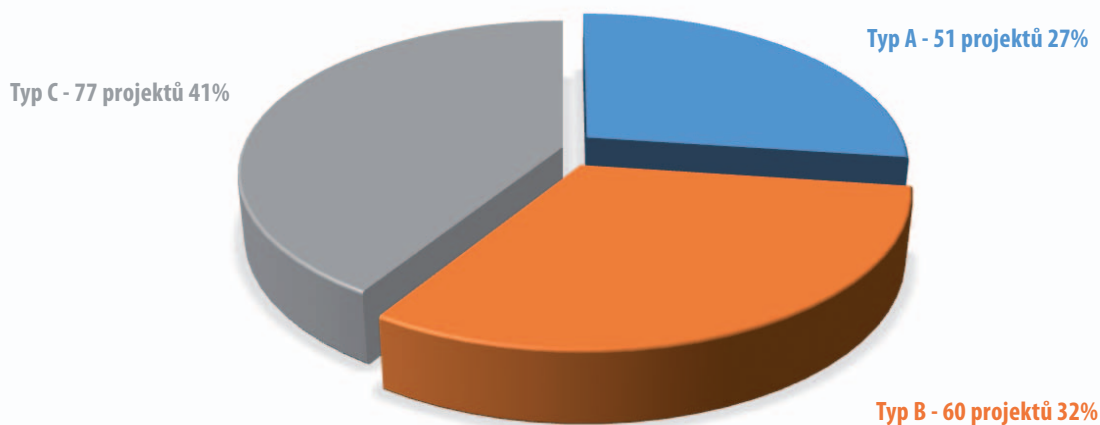
dur Euroregionálního řídicího výboru bylo schváleno celkem 192 žádostí, přičemž smlouvy o financování byly uzavřeny na 188 z nich. Úspěšnost žadatelů, která převyšuje 90 %, může být velkou motivací pro všechny, kteří vyvíjejí přeshraniční aktivity, ale s žádostí o dotaci z nejrůznějších důvodů váhají.

POČET NASMLOUVANÝCH PROJEKTŮ K 31. 12. 2018 PODLE JEDNOTLIVÝCH OS

POČET NASMLOUVANÝCH PROJEKTŮ K 31. 12. 2018 PODLE TYPŮ

První etapa realizace Fondu mikroprojektů, která byla zahájena v říjnu 2015, je za námi, nicméně Fond mikroprojektů v Euroregionu Silesia pokračuje dál. Realizace

Fondu bude ukončena v červnu 2023, takže zájemci se mohou ucházet o dotaci na své přeshraniční projekty ještě v následujících dvou až třech letech.

Zasedání Euroregionálního řídicího výboru Euroregionu Silesia se konají střídavě na české a polské straně. Dne 14. června 2018 se v Opavě konalo v pořadí již 6. zasedání, které bylo zároveň posledním zasedáním v rámci první etapy Fondu mikroprojektů v Euroregionu Silesia.

PŘÍPRAVA NA OBDOBÍ 2021-2027 ZAHÁJENA

V květnu 2018 Evropská komise zveřejnila první návrhy nařízení pro nadcházející programové období 2021–2027. Dle návrhu Obecného nařízení jsou obdobně jako v předchozím období stanoveny dva cíle kohezní politiky:

- ♦ Investice pro zaměstnanost a růst
- ♦ Evropská územní spolupráce (Interreg)

Pro účely kohezní politiky je pro období 2021–2027 vyčleněna částka 330,6 mld. EUR. Regiony soudržnosti se podobně jako dosud budou dělit do tří skupin: na **méně rozvinuté**, jejichž HDP na obyvatele je menší než 75 % průměru EU, **přechodové** s HDP pohybujícím se mezi 75 % a 100 % průměru EU a **rozvinutější regiony** s HDP na obyvatele vyšším než 100 % průměru EU. Maximální míra spolufinancování z prostředků EU pro méně rozvinuté by měla činit 70 %, pro přechodové maximálně 55 % a pro rozvinutější maximálně 40 %.

Nové období by mělo přinést výraznou redukci tematických cílů ze současných 11 na 5, které jsou definovány takto:

- ♦ **inteligentnější Evropa** (zaměření na inovace, digitalizaci, ekonomickou transformaci a podporu malých a středních podniků);
- ♦ **zelenější, nízkouhlíková Evropa** (transformace energetiky, podpora obnovitelných zdrojů, opatření k naplňování klimatických cílů);
- ♦ **propojenější Evropa** (strategické dopravní a digitální sítě);

- ♦ **sociálnější Evropa** (provádění Evropského pilíře sociálních práv; podpora zaměstnanosti respektující kvalitativní rozměr vytvářených pracovních míst, vzdělávání, dovedností, sociálního začleňování a rovného přístupu ke zdravotní péči);
- ♦ **Evropa bližší občanům** (podpora místně vedených strategií rozvoje a udržitelného rozvoje měst v EU).

Pro Evropskou územní spolupráci jsou ještě tyto dva tematické cíle:

- ♦ **lepší správa Interreg**
- ♦ **bezpečnější a lépe chráněná Evropa.**

Dojde také ke změně struktury evropské územní spolupráce. Dosavadní tři komponenty, tj. přeshraniční, mezi-regionální a nadnárodní by se měly změnit na těchto pět komponent:

- ♦ přeshraniční spolupráce na pozemních hranicích
- ♦ nadnárodní spolupráce a spolupráce na mořských hranicích
- ♦ spolupráce mezi nejvzdálenějšími regiony
- ♦ meziregionální spolupráce
- ♦ meziregionální inovační investice.

Do návrhu nařízení týkajícího se evropské územní spolupráce, tj. „Nařízení Evropského parlamentu a Rady o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Evropské územní spolupráce (Interreg) podporovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj a nástrojů financování vnější činnosti“ jsou poprvé v historii zakotveny i Fondy malých projektů, a to konkrétně v článku 24. Jak vyplývá z návrhu tohoto Nařízení, u projektů do 100 000 EUR bude mít příspěvek z prostředků EU podobu jednotkových nákladů (unit costs), jednorázových částek (lump sums) nebo paušálních sazeb (flat rates), což by mělo vést k značnému zjednodušení těchto malých projektů.

V průběhu roku 2018 byla již zahájena také příprava nového programu česko-polské přeshraniční spolupráce. Byla ustavena pracovní skupina, tzv. Task Force, v níž mají zastoupení i euroregiony. Program by měl být připraven k předložení oběma vládám na podzim 2020.

Dne 9. dubna 2019 se v Bruselu konalo setkání věnované fondům malých projektů a jejich budoucnosti v programech přeshraniční spolupráce. Česko-polské příhraničí zastupoval Pavel Branda, člen Evropského výboru regionů (uprostřed), Ondřej Havlíček z Euroregionu Nisa (druhý zprava) a Jaroslav Štefek z Euroregionu Glacensis (první zleva).

Příklady dobré praxe

V rámci příkladů dobré praxe představujeme další zajímavé projekty schválené k financování z programu INTERREG V-A Česká republika - Polsko. První z nich je „velký“ projekt s účastí 8 partnerů, sedmi z Euroregionu Silesia a jednoho z Euroregionu Těšínské Slezsko. Tento projekt si zaslouží pozornost nejen z důvodu svého nadregionálního charakteru, ale i proto, že ukazuje, jak přínosná může být konstruktivní spolupráce mnoha samospráv, které realizují své cíle a záměry. Druhým prezentovaným projektem je společný mikroprojekt typu A realizovaný sousedními obcemi, které spolupracují již řadu let a které pojí společná historie. Dva poslední projekty jsou stejnojmenné partnerské mikroprojekty typu B, jejichž aktivity na sebe dokonale navazují a doplňují se a tak vytvářejí jeden celek, i když každý z partnerů předkládal svou žádost o dotaci.

Stezka horní Odry – zelené stezky pohraničím

„Stezka horní Odry“ je 150 kilometrů dlouhá síť cyklotras a cyklostezek situovaných nad horní Odrou v česko-polském příhraničí. Stezka začíná v polské obci Lyski a končí v českém Bohumíně. V rámci projektu bude postaveno celkem 16 804 m cyklostezek, a to ve městech a obcích všech projektových partnerů. Bude se jednat o tyto trasy:

- 1) **obec Lyski** – 2 úseky: v Lyskách dlouhý 657 metrů a v Żytné dlouhý 2050 metrů;
- 2) **obec Kornowac** – 2 úseky: v části Łańce 700 metrů a v Pogrzebieni 1758 metrů;
- 3) **obec Lubomia** – 1 úsek dlouhý 902 metrů;
- 4) **obec Krzyżanowice** – 3 úseky: v Tworkowě 454 metrů, v Bieńkowicach 1383 metrů a mezi Krzyżanowicemi a Tworkowem 1498 metrů;
- 5) **obec Vřesina** – 1 úsek dlouhý 946 metrů;
- 6) **obec Hať** – 1 úsek dlouhý 860 metrů;
- 7) **obec Šilheřovice** – 5 úseků v celkové délce 4356 metrů;
- 8) **obec Bohumín** – 1 úsek, Kopytov – Červín 1240 metrů.

Hlavním cílem projektu je zatraktivnění příhraničního území v povodí horní Odry, včetně území partnerských obcí, a to doplněním chybějící infrastruktury a propojením v rámci společné trasy. To povede k naplnění hlavního cíle projektu, kterým je zvýšení návštěvnosti tohoto regionu. Umožní to větší využití přírodních zdrojů a vytvoření podmínek k rychlému rozvoji přeshraničního trhu práce v odvětví cestovního ruchu. Specifickým cílem je zapsání vzniklé trasy na seznam tras Greenways a také zvýšení informovanosti a propagace trasy pobočkami turistického spolku PTTK. Konstrukce stezek v jednotlivých obcích je velmi podobná, v závislosti na terénních podmínkách jsou stezky široké od 1,5 do 3,5 m. Stavební práce zahrnují odvodnění, podloží z kameniva a povrch z asfaltového betonu. Výjimkou bude stezka v obci Vřesina, která bude vykorytována a zpevněna, a povrch bude z kamene a trávy. Na jednom úseku v Lyskách bude z bezpečnostních důvodů kolem cyklostezky postavena i cesta pro pěší. Kromě investičních aktivit, které povedou ke vzniku přeshraniční cyklostezky s doprovodnou infrastrukturou, jsou v projektu i propagační aktivity zaměřené na propagaci výsledného „produktu“. Jedná se o zpracování brožur a map, webové stránky a speciální aplikace na mobilní zařízení. Na závěr projektu se uskuteční speciální tematic-

ká konference a cyklovýlet po nově vzniklé „Stezce horní Odry“ spojený s turistickým piknikem. Celková výše schválené dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj činí 1 999 605,08 eur.

Červeně označené jsou úseky, které budou postaveny v rámci projektu, zeleně jsou označeny již stávající trasy, které budou zařazeny do sítě celé cyklotrasy.

Na kole za poznáním historie – stezku rodu Lichnovských

Hlavním cílem projektu je zvýšení zájmu turistů o obce Krzanowice a Chuchelná, které spojuje – byť dnes leží na dvou stranách polsko-české hranice – kulturní a historické dědictví mnoha století. Historie obou obcí je spojena s rodem Lichnovských, který byl majitelem panství obou

těchto obcí. Obce mají dobré vzájemné dopravní spojení a jejich okolí je ideální pro víkendovou cykloturistiku, jedinou nevýhodou je tak nedostatečná doprovodná infrastruktura. A právě na tento problém byl zaměřen společný projekt obou obcí. V rámci projektu byla v Krzanowicích zrekonstruována bývalá nádražní budova na trase Ratiboř – Opava, kde vznikl cyklistický přístřešek, který poslouží i jako úkryt v případě nepříznivého počasí. V přímém sousedství objektu byla postavena venkovní posilovna a speciální místo ke grilování. Kromě toho byl pořízen mobiliář, jako jsou lavičky, odpadkové koše, stojany na kola či infotabule. Díky těmto aktivitám je kdysi opuštěné a nevyužité nádraží opět přístupné a využívané pro účely cestovního ruchu. V Chuchelné bylo připraveno speciální prostranství o rozloze 410 m², které slouží jako odpočinková zóna pro cyklisty. Celý areál je vybaven lavičkami, stojany na kola a odpadkovými koši. V rámci projektu se uskutečnila cyklovýlet „Stezkou rodu Lichnovských“ a na závěr v rámci propagace celého projektu byla uspořádána speciální konference. Celkové výdaje projektu dosáhly výše 95 595,88 eur, dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro oba partnery celkem činila 60 000 eur.

Rekonstrukcí chátrající, nevyužívané nádražní budovy v Krzanowicích bylo vytvořeno jedno z odpočinkových míst na stezce rodu Lichnovských.

Mezilidská komunikace – tváří v tvář bez internetu / Komunikacja międzyludzka – twarzą w twarz bez Internetu

Dva stejnojmenné partnerské projekty realizovala Základní škola č. 1 s integračními třídami v Ratiboři se čtyřmi základními školami z Ostravy. Předkladateli projektu bylo Město Ratiboř a Statutární město Ostrava, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz. Projekty byly zaměřeny na odpoutání mladé generace od počítačů a internetu a kladly si za cíl ukázat, že je

možné dobře se bavit a poznávat zajímavé věci i mimo virtuální realitu. Kromě tohoto poznatku se žáci učili řešit krizové situace, a to právě bez použití počítačů a moderních technologií. Hlavním cílem projektu bylo přimět žáky ke komunikaci bez moderních komunikačních technologií, to znamená tváří v tvář, a to prostřednictvím nejrůznějších aktivit. Projekt měl účastníkům pomoci uvědomit si, jak důležitý je osobní kontakt, a omezit závislost žáků na moderních technologiích. Dalším cílem bylo prohloubení spolupráce mezi základními školami zapojenými do projektu a poznávání česko-polského příhraničí formou vzájemných setkání a výměny zkušeností mezi žáky a učiteli. Žáci základních škol, kteří se projektu účastnili, měli možnost se seznámit se životem a zvyky svých vrstevníků z druhé strany hranice, přičemž vycházeli z již navázaných vztahů svých starších kamarádů a kamarádek, které vznikly při realizaci dřívějších společných projektů. Partnerské projekty s názvem „Mezilidská komunikace – tváří v tvář bez internetu“ byly zahájeny společným přípravným vícedenním setkáním pedagogů všech zapojených škol. Klíčová aktivita s názvem „Budme offline“ zahrnovala dva turnusy pětidenních pobytů věnovaných interpersonálním kompetencím, kdy se žáci účastnili tréninku vytváření sociálních dovedností, jako je schopnost spolupracovat a kooperovat, empatie, kreativita, asertivita, řešení konfliktů, pochopení vlastních emocí apod. Tyto aktivity proběhly v Polsku a účastníci byli připravováni k úkolům plánovaným během další aktivity. Tou byla aktivita s názvem „Život začíná tam, kde končí Wi-Fi“, která opět představovala dva pětidenní turnusy, tentokrát v České republice. Účastníci projektu zde realizovali úkoly, kdy mohli využít interpersonální dovednosti získané během předchozích setkání. Samozřejmě nechyběly ani aktivity zaměřené na integraci polských a českých žáků. Do aktivit projektu se zapojilo celkem 120 žáků – 40 žáků z Ratiboře a 80 z Ostravy. Závěrečné vyhodnocení projektu proběhlo v sále multifunkční auly GONG v Dolní oblasti Vítkovic. Setkání se zúčastnili všichni účastníci projektu a ředitelé partnerských škol a také zástupci obou měst. Byla uspořádána fotografická výstava prezentující realizaci projektových aktivit a také byla promítána a následně oceněna krátká videa natočená žáky během realizace projektu. Schválená dotace na projekt polského partnera činila 19 386,88 eur, dotace pro českého partnera 20 000 eur.

„Budme offline“ a „Život začíná tam, kde končí Wi-Fi“ byly názvy dvou turnusů společných pětidenních pobytů, na kterých se žáci partnerských škol učili jak „přežít“ bez internetu.

VYSOKÉ ŠKOLY NA ÚZEMÍ EUROREGIONU SILESIA

Jak říká úvodní ustanovení českého zákona o vysokých školách, vysoké školy jako nejvyšší článek vzdělávací soustavy jsou vrcholnými centry vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti a mají klíčovou úlohu ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti tím, že mj. *rozvíjejí mezinárodní a zvláště evropskou spolupráci jako podstatný rozměr svých činností, podporují společné projekty s obdobnými institucemi v zahraničí, vzájemné uznávání studia a diplomů, výměnu akademických pracovníků a studentů.*

Vysoké školy v česko-polském příhraničí představují velký potenciál pro realizaci přeshraničních projektů, jejichž cílem je zvyšování úrovně vzdělávání a které významnou měrou přispívají k rozvoji česko-polské přeshraniční spolupráce také v oblasti vědy a výzkumu. Na území Euroregionu Silesia se nachází tři veřejné vysoké školy univerzitního typu: **Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Ostravská univerzita a Slezská univerzita v Opavě**, dále **Státní vysoká odborná škola v Ratiboři** a soukromá **Vysoká škola podnikání a práva**.

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
<https://www.vsb.cz>

VIZE UNIVERZITY

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava chce být jednou ze 400 nejlepších univerzit světa nabízející technické a ekonomické vzdělávání, provádějící kvalitní vědecko-výzkumnou činnost s důrazem kladeným na aplikovatelnost dosažených výsledků a zajišťující potřebné odborné služby aplikační sféře, včetně nabídky celoživotního vzdělávání.

V roce 1849 bylo v Příbrami založeno báňské učiliště, které bylo v roce 1945 dekretem prezidenta Edvarda Beneše přesunuto z Příbrami do Ostravy a z kterého vyrostla

dnešní Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava. Za 170 let se ze školy zaměřené na hornictví a hutnictví stala dnešní polytechnická univerzita, která nabízí širokou škálu technických a ekonomických oborů. Univerzita poskytuje vzdělání téměř 12 000 studentů ve 249 oborech (z toho 114 v anglickém jazyce) v rámci 7 fakult a několika celouniverzitních studijních programů jako např. Mechatronika či Nanotechnologie. Univerzita realizuje výzkum ve výzkumných centrech a ústavech, jako je např. Centrum ENET, Institut environmentálních technologií, IT4Innovations či Výzkumné energetické centrum. Součástí univerzity je také Planetárium Ostrava. Univerzita realizuje velké množství česko-polských projektů většího i menšího rozsahu. Za posledních pět let bylo z Fondu mikroprojektů v Euroregionu Silesia schváleno bezmála 230 tisíc eur na 15 menších projektů realizovaných nejrůznějšími fakultami a pracovišti této univerzity.

Ostravská univerzita

<https://www.osu.cz>

V roce 1953 byla v Opavě otevřena Vyšší pedagogická škola, která vzdělávala učitele pro 2. stupeň základních škol. Její činnost převzal v roce 1959 zřízený Pedagogický institut, jehož sídlem se stala Ostrava. Roku 1964 získal tento institut statut samostatné Pedagogické fakulty v Ostravě, z které pak v roce 1991 vznikla samostatná univerzita. V současné době má univerzita šest fakult: kromě zmiňované pedagogické fakulty je to fakulta filozofická, přírodovědecká, umění, sociálních studií a lékařská. Součástí univerzity jsou dva instituty (Evropský výzkumný institut sociální práce a Institut zahraničních studií) a dále Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování. Univerzitní knihovna Ostravské univerzity poskytuje své služby studentům, akademikům i široké veřejnosti. V bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech studuje přibližně 9 600 studentů.

Kampus Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, který kromě výuky nabízí ubytování, stravování, sportovní a kulturní výtahy a řadu dalších služeb včetně univerzitní mateřské školy, patří k největším ve střední Evropě. Foto: Petr Sznapka

Slezská univerzita v Opavě

<https://www.slu.cz>

Slezská univerzita v Opavě vznikla nejprve jako dvě fakulty Masarykovy univerzity v Brně, jedna v Opavě a jedna v Karviné. V červenci 1991 pak z těchto dvou fakult vznikla Slezská univerzita se sídlem v Opavě. Tato veřejná vysoká škola má v současné době čtyři součásti: Filozoficko-přírodovědeckou fakultu v Opavě, Obchodně podnikatelskou fakultu v Karviné, Fakultu veřejných politik v Opavě a Matematický ústav v Opavě. Přestože Slezská univerzita patří se svými necelými 5 000 studenty mezi menší české vysoké školy, nabízí možnosti studia v celkem 82 akreditovaných studijních programech v českém jazyce a 18 v anglickém jazyce. Univerzita také nabízí desítky kurzů v rámci celoživotního vzdělávání včetně mnoha kurzů v rámci Univerzity třetího věku.

Slezská univerzita v Opavě je členem European University Association, udržuje kontakty s řadou zahraničních univerzit a intenzivně spolupracuje s nejbližšími vysokými školami zejména v polském Slezsku. Pod záštitou Slezské univerzity v Opavě byla v roce 2003 vytvořena česko-polská síť partnerských univerzit s názvem „Konference rektorů slezských univerzit“, jejímž prvním předsedou se stal tehdejší rektor Slezské univerzity v Opavě prof. Zdeněk Jirásek, později také předseda české části Euroregionu Silesia. Společnou deklaraci podepsali rektori Slezské univerzity v Opavě, Ostravské univerzity, Slezské univerzity v Katovicích, Opolské univerzity, Vratislavské univerzity a Ekonomické akademie v Katovicích. Hlavním cílem Konference je dále upevňovat dlouhodobou spolupráci a dát jí nový rozměr v souladu s Boloňským procesem. Slezská univerzita v Opavě je také přidruženým členem Euroregionu Silesia.

Státní vysoká odborná škola (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa - PWSZ)

<https://www.pwsz.raciborz.edu.pl>

Státní vysoká odborná škola v Ratiboři je veřejná odborná vysoká škola, jejíž absolventi mohou získat odborný titul bakaláře nebo inženýra. Vysoká škola byla založena v roce 2002 rozhodnutím vlády Polské republiky. Je to jediná vysoká škola tohoto typu ve Slezském vojvodství. Vliv na vznik PWSZ právě v Ratiboři měly bezpochyby vzdělávací tradice tohoto města. Již od 50. let 20. století zde sídlil Učitelství institut, který měl dobrou pověst a byl známý v celém Slezsku a později byl přeměněn na Učitelství kolegium. V roce 1992 pak vzniklo Učitelství kolegium cizích jazyků.

PWSZ v Ratiboři nyní nabízí 10 studijních oborů v rámci šesti institutů:

- Institut architektury (studijní obory: Architektura a Umělecké vzdělávání v oblasti výtvarných umění);

V aule Slezské univerzity v Opavě se konají zasedání Valné hromady české části Euroregionu Silesia.

- Technický institutu (Automatika a Robotika);
- Institut společenských studií (studijní obory: Administrace a Bezpečnost státu);
- Institut vzdělávacích studií (pedagogika v oblasti základního vzdělávání a resocializační pedagogika);
- Neofilologický institut (filologie s programy: anglická filologie, angličtina, německá filologie, němčina, česká filologie);
- Institut tělovýchovy a zdraví (studijní obory: Tělovýchova, Ošetrovatelství a Cestovní ruch a rekreace).

Hlavní budova ratibořské vysoké školy sídlí na ulici Słowackiego 55. Kromě hlavní budovy, kde je umístěna většina institutů, sportovní hala, krytý bazén, knihovna s čítárnou a administrace vysoké školy, PWSZ má ještě další dvě budovy – budovu Institutu architektury na ul. Łąkowa a objekt na ul. Lwowska.

Na Státní vysoké odborné škole v Ratiboři studuje přibližně dva tisíce studentů v prezenčním a dálkovém studiu. Škola má charakter státní školy, což znamená, že je financována z dotace ze státního rozpočtu a Ministerstvem vědy a vysokého školství. Studenti za výuku neplatí.

Vysoká škola podnikání a práva, a.s.

<https://www.vspp.cz>

Vysoká škola podnikání a práva je soukromou vysokou školou neuniverzitního typu, která vznikla spojením Vysoké školy podnikání Ostrava a Vysoké školy manažerské informatiky, ekonomiky a práva v Praze. Tato vysoká škola, která má své sídlo v Praze, nabízí studium na svých pracovištích také v Ostravě a Brně. Všechny nabízené studijní obory jsou unikátním způsobem kombinovány pro aktuální potřeby současného konkurenčního trhu. Škola se zaměřuje na kompetenční vzdělávání, jehož cílem je praktická využitelnost získaných znalostí a dovedností.